

Grad Zagreb – prijatelj dojenja

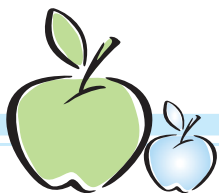
Opće su poznate raznolike prednosti dojenja za dijete, majku, obitelj i čitavo društvo. Dojenje općenito unapređuje zdravlje majke i djeteta, a dugoročno pridonosi postizanju više razvojnih ciljeva, prije svega smanjenju smrtnosti kod djece. U Europi i svijetu prioritet su javnog zdravstva zaštita, promicanje i potpora dojenju. Niske stope i rani prestanak dojenja imaju značajne negativne zdravstvene i društvene posljedice za djecu, žene, okoliš, a uz to rezultiraju većim troškovima za zdravstvenu njegu i povećavaju nejednakosti u zdravlju. Promicanje dojenja uvelike ovisi o provođenju nacionalne politike dojenja i preporuka je na svim razinama sustava da se dojenje smatra normom. Diljem svijeta poduzimaju se mnogobrojne aktivnosti u svrhu promocije dojenja koje su pokrenute od strane međunarodnih institucija poput Svjetske zdravstvene organizacije i UNICEF-a, a također i pojedine države i lokalne zajednice poduzimaju svoje aktivnosti. Promicanje i potpora dojenju jedan je od javnozdravstvenih prioriteta Republike Hrvatske, čemu svjedoči niz programa i pravilnika, zakonskih regulativa i strateških planova usmjerenih prema

zaštiti i promicanju dojenja, kao i razne inicijative i aktivnosti stručnih društava i nevladinih organizacija te suradnja s međunarodnim organizacijama poput Svjetske zdravstvene organizacije i UNICEF-a. Upravo zbog iscrpnog i intenzivnog ulaganja u promicanje dojenja, zadnjih dvadesetak godina Hrvatska bilježi pozitivne rezultate. U suradnji s relevantnim ministarstvima i stručnjacima, Ured UNICEF-a u Hrvatskoj ulagao je velike napore u promicanje i zaštitu dojenja. Od 1993. godine UNICEF i Ministarstvo zdravstva pokrenuli su provedbu programa *Promicanje dojenja u Republici Hrvatskoj* s naglaskom na projekt *Rodilišta - prijatelji djece* (BFHI) koji se u svijetu sve do danas provodi u okviru globalne inicijative Svjetske zdravstvene organizacije i UNICEF-a. Program *Rodilišta - prijatelji djece* nastavljen je 2007. godine te su sva rodilišta u Republici Hrvatskoj donijela odluku o sudjelovanju u programu. Titulu *Rodilište - prijatelj djece* od 2016. godine nose sva rodilišta u Hrvatskoj (ukupno 31), a prema navodu na službenim mrežnim stranicama UNICEF-a za Hrvatsku, zahvaljujući toj inicijativi u Hrvatskoj se broj djece dojene pri izlasku iz

rodilišta povećao na 91 – 95% i u svim rodilištima stvoreni su uvjeti za zajednički boravak majki i djece. Sukladno navedenim prioritetima na svjetskoj i nacionalnoj razini, Grad Zagreb uložio je velike napore u promociju i poticanje dojenja u zajednici te niz godina nosi titulu *Grad Zagreb – prijatelj dojenja*. U suradnji s Koordinacijskim odborom Grada Zagreba za *Grad Zagreb – prijatelj dojenja* izrađen je Program promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje 2015. - 2017., s produžetkom do kraja 2018. godine te je trenutno u postupku usvajanja i novi program za naredno trogodišnje razdoblje. U okviru Programa provodit će se aktivnosti edukacije (zdravstvenih djelatnika, trudnica, roditelja i šire zajednice) te unaprijediti dostupnost službi i programa za potporu dojenju da bi se, radi zaštite zdravlja, osigurala učinkovita potpora svakoj ženi, bilo da je riječ o potpori koju pružaju zdravstveni djelatnici preko dostupnih savjetovališta u sustavu zdravstva, bilo u okviru suradnje s organizacijama civilnog društva. Dodatno se planira unaprijediti suradnja te potpora majkama od strane pedijatar, patronažnih sestara, ali i šire zajednice. Kako bi se dojenju

Imate pravo dojiti svoje dijete.
Bilo kada. Bilo gdje.
U Zagrebu, dojenje je zakon!

DOJENJE ZAKON

GRAD ZAGREB - PRIJATELJ DOJENJA

PROGRAM PROMICANJA I UNAPREĐENJA DOJENJA U ZAJEDNICI

dalo određeno značenje u društvu, planira se kontinuirano obilježavati Svjetski i Nacionalni tjedan dojenja. U razdoblju provedbe Programa promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje od 2015. do 2017. godine na razini Grada Zagreba realizirano je niz mjera i aktivnosti. Grad Zagreb povećao je broj dostupnih savjetovališta za majke i djecu na području Grada Zagreba te ih je sada ukupno 5 na lokacijama Dom zdravlja Zagreb - Istok, Grižanska 4, Dom zdravlja Zagreb - Istok, Ninska 16, Dom zdravlja Zagreb - Zapad, Prilaz baruna Filipovića 11, Dom zdravlja Zagreb - Zapad, Vrabečak 4 te na lokaciji pri Domu zdravlja Zagreb – Centar, Avenija Većeslava Holjevca 22. Cilj je savjetovališta poticanje rasta i razvoja zdravog djeteta, savjetovanje o njezi dojenčadi i male djece, dojenje i zdravoj prehrani te savjetovanje o razvoju motorike. Zahvaljujući ovom programu, Zagrepčanke i Zagrepčani mogu sa svojom djecom doći u savjetovališta bez uputnice te potražiti pomoć od stručnjaka. Savjetovališta osigurava potporu isključivom dojenju, kao i ukupnom trajanju dojenja u zajednici. Rad savjetovališta namijenjen je trudnicama i majkama nakon poroda kroz individualno, ali i grupno savjetovanje, koje pruža patronažna sestra sa završenom edukacijom za IBCLC savjetnicu. U Savjetovalištu patronažna sestra upućuje trudnicu na dobrobit i važnost dojenja, a majci pomaže u uspostavi uspješnog dojenja djeteta i rješavanju nastalih poteškoća prilikom dojenja. Velika potreba na razini gradskih četvrti

postoji i za uslugom savjetovanja o pravilnom pozicioniranju i stimulaciji motorike tzv. *Baby handling* koja je kao dodatna aktivnost u okviru projekata uspostave mreže savjetovališta na području Grada omogućena i na lokaciji Doma zdravlja Zagreb - Zapad. Grad Zagreb osigurava i sredstva za održavanje besplatnih *Trudničkih tečajeva* na 11 lokacija pri domovima zdravlja koji se u kontinuitetu uspješno održavaju već 18 godina. Voditelji tečajeva su liječnici, specijalisti ginekolozi i patronažne sestre koji najčešće grupama od petnaestak polaznika održavaju predavanja. Program tečaja obuhvaća zdravstveno-preventivni rad, zdravstveni odgoj, vježbe i praktični rad s trudnicama, savjetovanje te raspravu tijekom koje se odgovara na pitanja polaznika. Pored navedenog, osigurano je ukupno 5 klupa za prematanje i dojenje djece i 11 stolića za prematanje djece unutar Gradskih upravnih tijela na lokacijama na kojima je najveća fluktuacija majki i obitelji s malom djecom. Grad Zagreb osigurao je i sredstva za opremanje i adaptaciju prostora u okviru projekta. *Ambulanta za laktaciju* pri Kliničkoj bolnici *Sveti Duh* jedina je ambulanta u Republici Hrvatskoj koja pruža specifične zdravstvene usluge u vezi s laktacijom. Kroz Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz proračuna Grada Zagreba i Javni poziv za podnošenje prijave za dodjelu jednodatnih financijskih potpora udrugama, Grad Zagreb podržava programe i projekte udruga koje za

cilj imaju promociju važnosti dojenja te aktivnosti vezanih za osiguravanje uvjeta za zdravo odrastanje od najranije dobi. Svake godine Grad Zagreb nizom prigodnih aktivnosti obilježava važne datume usmjerene na promicanje dojenja u zajednici, kao i Nacionalni tjedan dojenja. Sve aktivnosti i mjere provode se pod motom *Grad Zagreb – prijatelj dojenja*. Svake godine povećava se i broj grupa za potporu dojenju pri domovima zdravlja, a u Zagrebu je trenutno aktivno 50 grupa. Cilj je grupa za potporu dojenja pružiti podršku svim roditeljama u dojenju te im pomoći riješiti potencijalne poteškoće vezane za dojenje, što predstavlja najosjetljiviju interakciju između majke i novorođenčeta, odnosno djeteta. Grad Zagreb će i dalje u budućnosti nastaviti ulagati napore u promociju i zaštitu dojenja u zajednici te kontinuirano pružati podršku sustavu primarne zdravstvene zaštite u promicanju dojenja, kao i nastaviti poticati programe civilnog društva koji pružaju podršku majkama i djeci od najranije dobi. Grad Zagreb – Gradski ured za zdravstvo

Mirela Šentija Knežević, prof. log., univ. spec., admin. urb.

Zamjenica Pročelnika, Gradski ured za zdravstvo

mirela.sentija-knezevic@zagreb.hr

Maja Miloš, mag. soc.
maja.milos@zagreb.hr

Ivana Rončević, sanit. ing.
ivana.roncevic@zagreb.hr